

DÉLMAGYARORSZÁG

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

79. évfolyam, 92. szám
1989. április 20., csütörtök

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 101 forint
Ára: 4,30 forint

Platform a pártbizottságban

Önálló és a városé marad lapunk

Jócskán módosult tegnap a városi pártbizottság ülésének tervezett napirendje. Miután ugyanis *Valastyán Pál*, a pártbizottság titkára előterjesztette a napirendi javaslatot, amely szerint elsőként a nyilvánosság kérdésében döntött volna a pártbizottság, majd különböző tájékoztatókat vitatott volna meg, szót kért *Báthly Gábor*, a pártbizottság tagja, aki tíz bizottsági tag nevében egy, tegnapelőtt elkészített platformvázlatot terjesztett elő szóban, javasolva annak elsőkénti megvitatását. A napirendi vitában hárman kértek szót: *Takács Imréné*, *Szentgyörgyi Pál* és *Kalivoda Imre*. Véleményük abban foglalható össze, hogy a felgyorsult politikai folyamatokat nem szabad figyelmen kívül hagyni a testületi munkában, de egy szabályozás alapján képtelenség megvitatni egy összetett dokumentumot. A pártbizottság e szempontokat elfogadva úgy döntött, hogy időt ad az anyag sokszorosítására, megcserélve a tervezett napirendek megtárgyalásának sorrendjét.

Ennek megfelelően, a testület elsőként (egy módosítással) elfogadta a pártbizottsági tagok területfeladási rendszerére vonatkozó, *Oláh Miklós* titkár által beterjesztett javaslatot. Meghallgatta *Szekely Sándor* első titkárnak a végrehajtó bizottság eltelt időben végzett munkájáról, a választási főkészítés jelenlegi helyzetéről és a városi első titkárok budapesti országos értekezletéről szóló tájékoztatását. *Szentgyörgyi Pál*, a végrehajtó bizottság tagja pedig a kecskeméti reformműhely tanácskozásáról informálta a testületet. A tájékoztatókat követő vitában *Miklós Károly* a párt cselekvőképességét kifogásolta, *Takács Imréné* és *Anderle Ádám* pedig a választási előkészületekkel kapcsolatos kételyeinek adott hangot. Székely Sándor válasza szerint az előkészületek akkor válhatnak konkrétabbá, ha eldől, lesz-e időközben választás. Apró Antal megüresedett képviselői helyének betöltésére, vagy sem.

Szekely Sándor ezután a pártbizottság elé terjesztette *Csernay Lászlónak*, a végrehajtó bizottság tagjának a tisztsége alóli felmentési kérelmét. *Csernay László* lemondását időhiánnyal, a testületi munka sokszor partatlan vitáival, s azzal indokolta, hogy a személyével kapcsolatos ösztönzéseknek tudja be, miszerint testületi tagként nem szerzett tudomást előzőleg intézménye (SZOTE) egyszemélyi vezetőjének kiválasztásáról. Székely László ezt annyival egészítette ki, hogy a SZOTE rektorának ki nevezésében a pártbizottságnak semmiféle szerepe nincs. A pártbizottság *Csernay László* vb-tagsága alóli felmentési kérelmét négy tartózkodással elfogadta. Együttől úgy döntött — egy ellenszavazattal és hét tartózkodással —, hogy a jelölőbizottság mihamarabb terjesszen elő javaslatot a pártbizottságnak a vébében megüresedett hely betöltésére.

Javasoljuk a mai írásos előterjesztés megvitatását az előbbi platformnak megfelelően megvalósítani. Mivel témája miatt az előzőekből következő feladatokat foglalmazzuk meg, javasoljuk utolsó napirendként megvitatni, vagy az előbb elhangzottak vitája alapján kiegészítve egy későbbi időpontban napirendre tűzni. Kezdeményezésünk nem irányul személyek, szervezetek, testületek ellen. Célunk a struktúra, a párt átalakítása. Meggyőződésünk, hogy gyökeres változások nélkül csúfos politikai, erkölcsi és gazdasági bukással kell szembenéznünk.

A „tizennégyek” dokumentuma

A szünetben kapták kézhez a pártbizottság tagjai azt a sokszorosított anyagot, amelyet az április 18-án tartott véleményegyeztető megbeszélésen foglaltak meg a pártbizottság alábbi tagjai: *Andrássy Lajos*, *Báthly Gábor*, *Bátyi Zoltán*, *Gyenesey Edina*, *Kónya Gábor*, *Kristó Gyula*, *Miklós Károly*, *Muncz Károly*, *Révész Mihály*, *Anderle Ádám*, *Józsa Gusztáv*, *Kissné Novák Éva*, *Várkonyi Bernát* és *Szentgyörgyi Pál*. (A megbeszélésről előzetesen értesítették Székely Sándor első titkárt.)

A dokumentum szövege a következő:

„Összejövetelünk célja nem elkülönülés vagy platformkialakítás volt. Az utóbbi hetekben, hónapokban különben is a platformok, programok, nyilatkozatok retorikailag inflációt okoztak. Véleményünk szerint ennek az inflációnak nemcsak a megnyilatkozások nagy száma, hanem a fedezetük, a tényleges cselekvés hiánya vagy késlekedése is oka.

Mi tegnap eddigi pártbizottsági tevékenységünket és annak eredményességét is mérlegre téve, a cselekvés lehetőségeit kerestük. Ennek alapján a pártbizottság és benne a saját tevékenységünk hatástalanságának zárukutájában találtuk magunkat. Tisztában vagyunk azzal, hogy ezért részben mi is felelősek vagyunk. Az elmúlt hónapokban Szegeden is gyorsul az ellenzék térnyerése, ezzel párhuzamosan az MSZMP visszaszorulása. Semmilyen tekintetben nem sikerült megújítanunk tevékenységünket, nehézségek, határozatlanságok maradtunk testületi munkánkban. A párt korruptív, tekintélyelvű, bürokratikus működése sem országosan, sem helyileg — időlegesen — nem, apró változásoktól eltekintve — mitsem változott. Ez a változatlan, a cselekvőképesség, vagy éppen ellentmondásosan cselekvő központi pártervezéssel súlyosbító a párt széteséséhez, választási bukásához, társadalmi káoszhoz vezetett, mely megnyitja az utat egy militáns kisebbség újabb diktatúrájához. Ezzel egyenértékű katasztrófa a jelenlegi párti helyzet tartóssága is.

Meggyőződésünk, hogy a helyzet kulcsa még a pártunk kezében van. Ez pedig önmaga cselekvő megújítása. Ez a gazdasági-társadalmi válság leküzdésének politikai feltétele.

A megoldás egyik lehetőségét az önálló, országos jelentőségű problémákat is felvető, a reformretorikát reformcselekvéssé átváltani kívánó helyi pártpolitika megvalósításában látjuk.

Ennek érdekében nem kerülhetünk el egy gyakorlati, ám a továbbiakban sok elméleti és ideológiai kérdést megválaszolást is igénylő platform vázlatának megfogalmazását.

Fel kellett ismerjünk, hogy gyakorlati munkamódszereink, feladatstruktúráink, ülésterveink az élet egyre gyorsabban lép át. Azok korábban elhatározott folyamatos korszerűsítése, a politikai történelemhez igazítása nem válságos meg.

Javasoljuk vitára a pártbizottság tevékenységének alábbi szempontok szerinti alakítását:

1. A politikai pártválasztás helyi feladatai:
 - választási jellegű politikai pártként kell működünk,
 - programadó párttagokra kell támaszkodnunk, mely nem azonos az apparátussal, és nem feltétlenül azonos a jelen testülettel,
 - a tényleges helyi politikai-társadalmi életre koncentrálni, jelentős önkormányzattal kell tevékenykednünk.

2. A helyi gazdasági és kulturális életből való szervezésről, fokozatos kivonulás legfontosabb feladatai:
 - a szervezésről kivonulás nem jelent azonnali szervezeti kivonulást is,
 - az önkormányzatok itt jelentse a szervezésről, formális és informális jelenlét felváltását politikai jelenléttel.

3. A választási központi helyi pártmunka feladatai:
 - az országgyűlési és tanács-választásokhoz igazodó politikai ciklikusság helyi vonatkozásai,
 - a szervezet, a vezetők és a képviselők, illetve tanácsjelölt rendszeres megmérettetése a helyi és országos politikai körökben, a nyilvánosság előtt,
 - a továbbiakban nem a taglétszám, hanem a szavazók számának növelésének kell fő szempontnak lennie.

4. Alulról építkező, demokratikus pártrendszerünk három feladatai:
 - a demokratikus centralizmusból a demokratikus szervezésbe, működésbe történő átmenet,
 - kiindulási pont a városi párttervezet gazdasági és politikai önállósága, belső demokratizálása,
 - a pártban belüli hierarchikus információs hálózati felismerése, a párt szellemi erőinek, a testületnek, a munkabizottságok szerepének növelése, a belső önszerveződés gerjesztése az egyenlő esélyek alapján,
 - a külső kapcsolattervezésben az egyenlő esélyek felváltása az ellenzéki szervezetekkel, illetve a társadalom politikai rétegeivel,

5. A munkamódszer radikális, folyamatos átalakítása:
 - instabil viszonyok között stabil munkamódszer nehezen működhet,
 - a saját magunk által elhatározott, erre vonatkozó elhatározat korszerűsítése, a változó körülményekhez igazítása,
 - a bürokratikus, írásos előterjesztések alapján hozott határozatokra összpontosuló tevékenység megváltoztatása, alkalmazkodva az aktuális kérdésekhez,
 - az előre elhatározott, túlhaladott napirend, munkaprogram alárendelése a közvetlen feladatoknak, a társadalmi kérdések azok alapján, interaktív elven történő megválaszolása.

Javasoljuk a mai írásos előterjesztés megvitatását az előbbi platformnak megfelelően megvalósítani.

Mivel témája miatt az előzőekből következő feladatokat foglalmazzuk meg, javasoljuk utolsó napirendként megvitatni, vagy az előbb elhangzottak vitája alapján kiegészítve egy későbbi időpontban napirendre tűzni.

Kezdeményezésünk nem irányul személyek, szervezetek, testületek ellen. Célunk a struktúra, a párt átalakítása. Meggyőződésünk, hogy gyökeres változások nélkül csúfos politikai, erkölcsi és gazdasági bukással kell szembenéznünk.

Munkaokmányként kezelik

A dokumentum előterjesztését vita követte arról, milyen módon foglalkozzon a javaslattal a pártbizottság. A vitában, amelyben *Muncz Károly*, *Anderle Ádám*, *Szentgyörgyi Pál*, *Kissné Novák Éva*, *Tóth Károly* és *Kalivoda Imre* kért szót, az az álláspont kristályosodott ki, hogy a testület elsőként a pártnyilvánosságra vonatkozó előterjesztést vitatja meg, azt követően a rendkívüli előterjesztést. A vitában különben *Kissné Novák Éva* arra hívta fel a figyelmet, hogy a két kérdés sokban összefügg. Előterjesztést lát például abban, hogy míg a pártbizottság a pártbizottság által megvitatott, a platformszabadság kérdéseivel foglalkozó *Lukács János*-féle dokumentum határozottan szorgalmazza a pártbizottságok közötti horizontális kapcsolatokat, mint a platformszabadság lényegi elemét, Grósz Károly legutóbbi nyilatkozatában ez elől elzárkózott. A főlászló szerint a horizontális kapcsolatokat korlátozó szervezeti elv olyan módszerek megvalósulására teremtet alapot, amelyek a párt lejárását szolgálják. Példaként a *Vastagh Pálnak* címzett, a „Mi, Csongrád megyei kommunis-ták...” kezdetű levélre hivatkozott, amelynek nialvó példányán egyetlen aláírás sem szerepel, s amely levél pártviszálátat kezdeményez *Keserő Imréné*-vel, a megyei párt-vb tagjával szemben, a munkásör-ség szentesi baráti körére vonatkozó nyilatkozatai miatt. A pb elhatározta magát a levélről. Az ilyen, névtelen dokumentumok alkalmasak a párttagságnak azt a lemorzsolódását, amely legnagyobb részben a munkások és az értelmiségiek érinti, csak egy határozott platformmal lehetne megátolni.

Információk, nyilvánosság

Ezután olyan döntés született, hogy a pártbizottság elsőként a nyilvánossággal kapcsolatos előterjesztést vitatja meg.

A politikai információs munka fejlesztéséről, a nyilvánosság bővítéséről, a tájékoztatáspolitikai helyi feladatainak megoldásáról szóló írásbeli anyag hangsúlyozza: a társadalmi-gazdasági folyamatok megkövetelik, hogy a párt sürgősen megújulva, és cselekvőképessé válva egyértelműen vállalja a reformot, a társadalom és a gazdaság, a politikai intézményrendszer gyökeres átalakításának, demokratizálásának folytatását. Ehhez tovább kell fejleszteni a politikai információs munkát. A párt in-

formációs rendszere az utóbbi években egyre kevésbé felelt meg a követelményeknek. A pártbizottság azt az igényt fogalmazta meg, hogy az információs rendszer teljesebb és pontosabb ismereteket nyújtson a döntéshozó testületi tagoknak, a városi pártbizottságok és a szervezeteknek az előterjesztett javaslatok társadalmi összefüggéseiről, hátteréről, a döntés-előkészítésről, a döntések fogadtatásáról, a pártbizottságok tevékenységéről és törekvéseiről, a párttagok hangulatáról. Ezért javasolja, hogy havonta egy alkalommal készüljön írásos összegezés mindezekről, másrészt az

A választásokról, államhatalmi szervezetekről

Ülést tartott az MSZMP Politikai Bizottsága

A Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottsága szerdán ülést tartott. A testület tanulmányozta és megvitatta az új helyhatósági és országgyűlési választási rendszer elveivel és a választások időpontjával foglalkozó elgondolásokat. Arra a következőre jutott, hogy a választási rendszer módosítására kialakított 1988-as elképzelések nem állták ki a társadalmi vita próbáját, elsősorban azért, mert egy korábbi politikai berendezkedés körülményeit vették alapul. A Politikai Bizottság úgy foglalt állást, hogy a jelenlegi politikai, társadalmi helyzet új koncepció kidolgozását igényli, amely figyelembe veszi a választá-

sokban érintett pártok és társadalmi szervezetek álláspontját, az elvekben és a szabályokban a megegyezésre törekszik. A testület szükségesnek tartotta a kérdéskörben a Központi Bizottság állásfoglalását, s ajánlotta az előkészületek olyan ütemezését, hogy az új választójogi törvény tervezete — a szükséges politikai konzultációk után — még július elejéig az Országgyűlés elé terjeszthető legyen.

A Politikai Bizottság előterjesztést hallgatott meg az egy-, illetve kétkamaras Országgyűlés működéséről. Tanulmányozta azokat a nézeteket, amelyek a jelenlegi egykamaras szervezeti felépítéssel szemben a kétkamaras Országgyűlés előnyeit hangsúlyozták.

A testület foglalkozott a köztársasági elnöki intézmény újbóli beiktatási lehetőségével az államrendszer-tervezetben. (Folytatás a 2. oldalon.)

Menedzseljük önmagunkat!

A nagy dolgok mindig kis dolgokon múlnak. Minél nagyobb az elérendő cél — annál kisebb buktató elegendő a megvalósulásához. Bizonyos rosszul bevett patkósok több csata sorsát döntötték el a történelem során, mint gondolnánk; egyetlen csöpp fertőzött víztől bőven fűbe lehet harapni; s elegendő egyetlen szó, hogy sorsunk arra kanyarodjon, amerre e szó nélkül egészen biztosan nem kanyarodott volna... A patkósoktól azonban be lehet verni jól is; a fertőzött víz fogyasztása kerülendő; a szavakat pedig meg kell válogatni. A kudarc tehát nem holmi isten-csapás, amely ellen nincs orvosság; okai többnyire számba vehetők, s korrigálhatók — különösen annak, aki nem pszichopata, azaz ugyanabba a falba nem veri bele másodsorra is a fejét.

Mindez annyira nyilvánvaló, hogy csak csodálni lehet, száz ember közül százötz-százötz adott esetben miért feledkezik meg erről... Ne is folytassuk az axiómák sorát, inkább térjünk át arra: miként változtathatunk az apró tényezőkön — a nagy célok érdekében?

Egyéniségünk alakítására sokféle mód kínálkozik; itt van például az SKR-stúdium elnevezésű tárgyalás- és előadástechnikai tanfolyam. Lényege az a fölismerés, amely szerint jelentős eredményeket azok az emberek érnek el, akik meg tudnak nyerni másokat gondolataiknak, jól tudják eladni tudásukat és ötleteiket. A kurzus elvégzése — tájékoztatott *Kerekes András* szervező — sikerekre vezető magatartás kialakítására ad esélyt, amerikai és nyugat-európai eredményekre épülő tematika alapján. Néhány témakör: pozitív gondolkodás; saját pozícióink; dialógus, kapcsolatépítés; a tévedések kezelése; az emberek értelméhez vezető út; az együttműködés forrása... A kurzus elvégzéséből álló kurzust *Péter Gábor* főiskolai oktató és munkatársai vezetik; magát a tanfolyamot a budapesti Kaszkád iroda szervezte. S hogy kik jelentkezhettek? Vállalati emberek, üzletemberek, kisiparosok, és más egyéb, olyan területen dolgozók, ahol fontos a „tárgyalóképesség”, mert annak hiánya, vagy pillanatnyi zavara esetleg sokba kerül.

S hogy milyen maga a foglalkozás? Nagyon fontos, hogy a résztvevők megtudják, hogyan szemléli őket a külvilág, megnyilvánulásaik milyen benyomást váltanak ki az emberekben — az első foglalkozáson erre helyezték a hangsúlyt. Nincs rosszabb ugyanis, mintha valamely megnyilvánulásunkkal pontosan az ellenkezőjét érjük el, mint amit akarunk. Önmagát senki sem szemléli elfogulatlanul, ehhez kellenek a társak, a csoport, ahol szinte egymáson mérik le magukat az emberek. Bizonyos alap-tudnivalókat is tisztáztak már az első foglalkozáson, például: mi az úgynevezett „zárt” kérdés (tehát amire legfőbb igénnyel vagy nemmel válaszolhatunk), s a „nyitott” kérdés, amj tagabb választást igényel, amely célszóval, célszóval, az utóbbit használni. A metakommunikáció szintén nagy fontosságú bir: nem árt tehát szabályozni. Ez csak néhány példa a gazdag ismeretanyagból, ami megtaníthatja az embereket önmaguk menedzselésére, pozitív beállítottságú életfelfogás és gondolkodási rendszer kiépítésére.

A kurzusok helye egyébként a Szegedi Közközlési Vállalat oktatási központja. S hogy maga a név, az SKR-stúdium mit jelent? Nem más, mint rövidítés, melynek megfelelő helyeire megfelelő betűket betoldva megkapjuk a szót: *SIKER*.

Farkas Csaba